

САРНЕНСЬКА МІСЬКА РАДА

**ЗАКЛАД ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ (ЯСЛА-САДОК) № 1
«ДЗВІНОЧОК» САРНЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(ЗДО № 1 «ДЗВІНОЧОК» М. САРНИ)**

**Консультація для батьків
«Розвиток мовлення дитини в повсякденному спілкуванні»**

Підготувала :
вихователь СУЛЬЖИК Марина

м.Сарни
2027

Мовлення — це не просто спосіб передачі інформації, а ключ до пізнання світу, мислення та успішної соціалізації дитини. Батьки часто вважають, що розвиток мовлення відбувається на спеціальних заняттях або завдяки розвиваючим карткам і додаткам. Проте найефективнішим середовищем для формування чистого, виразного та багатого словникового запасу є **повсякденне спілкування**.

Звичайна дорога до дитячого садка, спільне приготування вечері чи вечірнє купання — це готові «мовні уроки», де малюк природно й невимушено засвоює рідну мову.

1. Чому звичайне спілкування важливіше за «розвиваючі» гаджети?

- **Живий діалог проти пасивного слухання.** Телевізор, відео чи аудіокнижки забезпечують односторонній потік інформації. Мовленню ж потрібна відповідь: діалог, емоційний відгук і можливість висловити власну думку.
- **Контекст навколо нас.** У реальному житті слова прив'язані до конкретних предметів і дій: дитина бачить яблуко, чіпає його, відчуває запах і чує його назву. Це створює міцні нейронні зв'язки.
- **Емоційний зв'язок.** Коли мама чи тато розмовляють із дитиною з інтересом та теплом, у неї формується стійка мотивація говорити й бути почутою.

2. Практичні прийоми розвитку мовлення в щоденних справах

- **Коментуйте свої та дитячі дії (метод «паралельного мовлення»).**
 - *По дорозі в садок:* «Ми йдемо по дорозі, світить яскраве сонечко, дме легкий вітерець. Подивись, яке високе дерево! На ньому жовте листя падає долу». Це збагачує пасивний і активний словник новими прикметниками та дієсловами.
- **Використовуйте розширення речень.**
 - Якщо дитина каже: «Машина їде!», не просто кивніть, а розгорніть думку: «Так, велика червона машина швидко їде по дорозі. Куди ж вона поспішає?».
- **Задавайте відкриті запитання.**
 - Замість закритих запитань, на які можна відповісти просто «так» чи «ні» («Тобі сподобалась іграшка?»), запитуйте: «Що найбільше тобі сподобалося в цій казці?», «Як ти думаєш, чому зайчик сховався?». Це вчить дитину будувати зв'язні розповіді.
- **Читайте і обговорюйте разом.**
 - Читання казок чи віршів перед сном — ідеальний час для мовлення. Зупиняйтеся під час читання і просіть дитину передбачити сюжет: «А що ж було далі?». Разом роздивляйтеся ілюстрації, описуйте деталі.

3. Чого варто уникати у спілкуванні з дитиною?

- **«Сюсюкання» та спотворення слів.** Називайте предмети правильно, повними словами («машина», «собака», «їсти»), а не «бібіка», «ав-ав», «ам-ам». Дитина має чути правильну звукову модель.
- **Надмірне виправлення помилок.** Якщо малюк сказав: «Я нарисував малюнок», не сваріть і не кажіть «Не нарисував, а намалював!». Скажіть м'яко у відповідь: «Ти так гарно *намалював* цей малюнок!». Дитина підсвідомо зафіксує правильну форму.
- **Ігнорування дитячих запитань.** Навіть якщо вам здається, що запитань занадто багато («А чому небо синє?», «А де спить сонце?»), терпляче відповідайте на них. Для дитини кожна відповідь — це цеглинка у фундаменті її знань та мовленнєвої активності.

Рекомендації для батьків:

- **Більше слухайте.** Часто дорослі поспішають і говорять за дитину або перебивають її, бо вона розповідає занадто повільно. Дайте малюкові час сформулювати думку до кінця.
- **Грайте у мовні ігри.** У дорозі чи черзі чудово працюють ігри на зразок «Назови лагідно» (сонце — сонечко), «Опиши предмет» (м'яч — який він? круглий, гумовий, синій) чи «Хто що робить?».

Висновок

Розвиток мовлення — це неперервний процес, який не потребує дорогих тренажерів.

Найкращий логопед для дитини — це люблячі батьки, які готові слухати, розповідати, обговорювати світ навколо і щиро цікавитися кожним сказаним словом свого малюка.

Які теми чи запитання вашої дитини найчастіше стають приводом для довгих розмов удома?